

lana i njegove majke Volumnije iz pera Tita Livija. Za četvrtog su lektorata, *Kornelija Grakho*, uz vodstvo prof. Ante Podruga sudionici prevodili tekstove Plutarha, Valerija Maksima, Seneke, Kornelija Nepota, Cicerona, Kvintilijana i Plinija o slavnoj majci Tiberija i Gaja Grakha. Peti lektorat, *Aleksandar Veliki i Olimpijada*, vodila je prof. Ivana Marijanović, a sudionici su prevodili Plutarhove retke o makedonskome kralju i njegovoj majci. Prof. Inga Vilogorac Brčić vodila je epigrafsku radionicu u Arheološkom muzeju, koja je bila posvećena natpisima s imenima rimskih carica: Julije Auguste, Faustine Mlađe i Aurelije Priske.

Tijekom seminara su održana i četiri predavanja. Prof. Ivan Basić govorio je o vladaricama i njihovim sinovima (od Semiramide do Irene Atenjanke), prof. dr. Bruna Kuntić-Makvić o mitološkim majkama i sinovima, a dr. Joško Belamarić o Konstantinu Velikom, Heleninu sinu. Prof. Daniel Rafaelić održao je predavanje o slavnim majkama i sinovima na filmu u splitskoj Kinoteci, uz projekcije ulomaka povijesnih filmova.

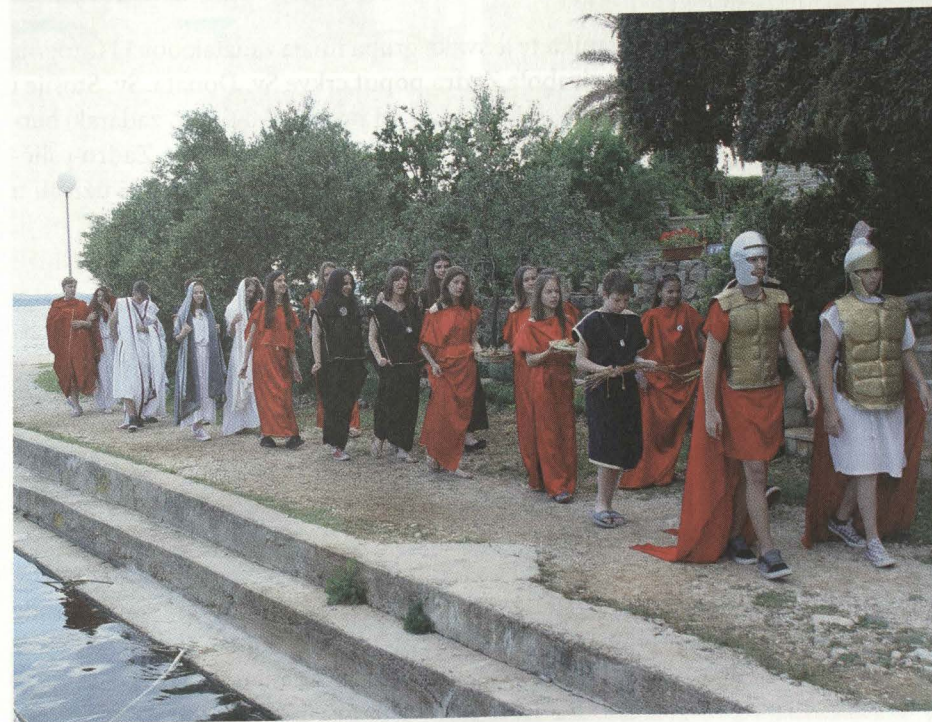
Završna priredba seminara kao i svake godine održana je u Galeriji Vidović, zgradi nekadašnje splitske Klasične gimnazije unutar zidina Dioklecijanove palače. Sudionici su nazočnima predstavili svoj rad tijekom seminara, a učenici splitske I. gimnazije održali su dvije predstave: ulomak iz Shakespearova *Koriolana* i Queneauovih *Stilskih vježbi*. Organizatorica seminara, prof. Inge Belamarić, održala je prigodan govor, sudionicima seminara podijelila diplome, a najboljima među njima i nagrade.

Tomislav Mokrović

Seminar Colonia Iulia Iader Zadar, 19.-23. svibnja 2012. godine

I ove je godine u Zadru u organizaciji Instituta za klasične jezike i antičku civilizaciju *Latina & Graeca* te Privatne klasične gimnazije iz Zagreba održan peti po redu seminar *Colonia Iulia Iader*. Na seminaru su sudjelovali učenici sedmih razreda osnovnih škola te učenici prvih razreda klasičnih gimnazija. Tema ovogodišnjega seminara bila su rimska vjerovanja, a cilj je bio da polaznici, sudjelujući na lektoratima i čitajući ulomke rimskih pisaca u kojima se govori o rimskim svečanostima, obredima žrtvovanja i kultovima te kroz kreativni rad u likovnim radionicama, na zanimljiv i zabavan način, gotovo kroz igru, nauče što više o toj temi.

Sudionici su bili smješteni u malom mjestu nedaleko Zadra, Petrčanima, gdje se i održavala većina aktivnosti. Po dolasku i smještaju u apartmane polaznici su se u poslijepodnevnom satima zaputili prema Zadru gdje su u pratnji profesora obišli staru gradsku jezgru i upoznali se s poviješću grada. Nakon toga dobili su priliku da kroz igru sami istraže centar grada i saznaju što više o istom. Podijeljeni su

u manje grupe od po četiri učenika te je svaka grupa imala zadatak obići i fotografirati neke od prepoznatljivih simbola Zadra poput crkve Sv. Donata, Sv. Stošije i Sv. Krševana, Pozdrava suncu i drugih, saznati od prolaznika tko su zadarski barkajoli, po kojem je voću Zadar poznat, koji je najpopularniji sport u Zadru i slično. Nakon uspješno obavljenoga zadatka polaznici su na zadarskoj rivi uživali u prekrasnom zalasku Sunca uz zvuke Morskih orgulja.

Drugoga dana seminara učenici su kroz kratku prezentaciju i mnoštvo slika imali prilike pobliže se upoznati s temom seminara - rimskim vjerovanjima. Poslije ručka slijedio je prvi lektorat koji je vodio profesor Zlatko Šešelj. Na njemu su se čitali ulomci Ovidijevih *Fasti* iz kojih su učenici mogli doznati nešto više o rimskim svetkovinama i obredima. Poslijepodne je bilo rezervirano za likovnu radionicu koju je vodila profesorica Tatjana Kovačić. Na njoj su polaznici započeli s izradom malenih žrtvenika, lararija, od kartona, papira i glinamola. Cilj je bio da, temeljem onoga što su čitali na lektoratu te slika koje su vidjeli, od kartona, papira i ljepila izrade svoj žrtvenik, a od glinamola oblikuju statue bogova Lara.

Trećega su dana seminara polaznici u pratnji profesora posjetili Muzej antičkog stakla u Zadru gdje su uz stalni postav muzeja imali priliku vidjeti i način izrade stakla gledajući puhača stakla na djelu. Kasnije toga dana održan je drugi lektorat pod vodstvom profesorice Davide Bronzović Švenda. Na njemu su se čitali ulomci Katonove *De agricultura*, o drevnom rimskom obredu *suovetaurilia* na kojem

su se bogu Marsu žrtvovali svinja, ovca i bik. Poslijepodne je kao i prethodnoga dana bilo rezervirano za kreativni rad na likovnoj radionici.

Treći je lektorat održan četvrtoga dana seminara pod vodstvom profesora Tončija Maleša. Na njemu su učenici čitali ulomke Tibulovih *Elegiae*, o pomoći čarobnica kod raznih životnih neprilika koje su Rimljane mogle zadesiti te o slavljenju

rođendana u krugu obitelji. Nakon toga polaznici su se posvetili likovnoj radionici i završavanju svojih žrtvenika. Naime, iste je, nakon što su bili izrađeni, trebalo obojati i ukasiti temperama i vodenim bojama kako bi bili što vjerniji originalu. Nakon što su žrtvenici bili gotovi, statue Lara izrađene, a prilozima spremni za žrtvovanje, uslijedilo je finale seminara. Sve ono što su učenici tijekom prethodnih dana doznali i naučili o rimskim vjerovanjima sada su trebali primijeniti na završnoj priredbi. Mladići su se tako prerusili u rimske građane, vojnike, svećenike i senatore, a djevojke u ugledne rimske gospođe. I dok su oko žrtvenika stajali svećenici i vršili pripreme za prinošenje žrtvi, prema njima se polako kretala svečana povorka Rimljanke, kose prekrivene velom, u rukama noseći klasje, voće i druge priloge za žrtvovanje. Nakon što su prinijeli darove bogovi su bili umilostivljeni.

Tako su polaznici na zabavan i zanimljiv način, uz pomoć onoga što su naučili na lektoratima te rekvizita koje su sami izradili na likovnoj radionici, prikazali jednu scenu iz rimskog religijskog života.

Posljednjega su dana seminara polaznici posjetili gradić Nin. Nakon obilaska stare gradske jezgre sudionici su posjetili i jedan od najprepoznatljivijih simbola Nina - crkvu Svetoga Križa, navodno najmanju katedralu na svijetu te kip Grgura Ninskog. Učenici su zatim imali prilike doznati nešto više o bogatoj povijesti ovog grada te se upoznati s brojnim spomenicima nađenim na njegovu tlu zahvalju-

jući stručnom vodstvu u Muzeju ninskih starina. Tamo su, osim brojnih nalaza rimske keramike, nakita i stakla, mogli vidjeti i rekonstrukcije dvaju brodova nađenih u Ninu - *Condura croatica* i *Serilia liburnica*. Prije polaska kući svi sudionici seminara imali su priliku još jednom uživati u druženju i ukusnom ručku, uz pogled na prekrasnu crkvu Svetoga Križa.

Nadamo se da će svim sudionicima seminara isti ostati u lijepom sjećanju te se veselimo susretu dogodine.

POLAZNICI SEMINARA:

Klara Vučković (O.Š. *Matije Gupca*, Zagreb)

Nikola Briški, Tin Jurko, Jelena Radovčić i Tea Rotim (O.Š. *S. S. Kranjčevića*, Zagreb)

Nika Bokić i Sara Merdita (O.Š. *Izidora Kršnjavoga*, Zagreb)

Iana Močvan i Ema Maria Yeoman (O.Š. *Miroslava Krleža*, Zagreb)

Nika Grubiješić i Tina Karanušić (O.Š. *Pavleka Miškine*, Zagreb)

Fran Šarić i Jelena Zlata (O.Š. *J. J. Strossmayera*, Zagreb)

Josipa Jolić (O.Š. *Tina Ujevića*, Zagreb)

Jelena Gerjević i Marija Šarić (*Nadbiskupska klasična gimnazija*, Zagreb)

Lucija Bićan i Nera Cetina (*Klasična gimnazija*, Zagreb)

Filip Glavač, Filip Jernej, Lina Jurić, Filip Runjić i Domagoj Smiljanić (*Privatna klasična gimnazija*, Zagreb)

PREDAVAČI:

Davida Bronzović Švenda, prof. (*Privatna klasična gimnazija*, Zagreb)

dr. sc. Ivo Fadić (*Muzej antičkog stakla*, Zadar)

Tatjana Kovačić, učitelj savjetnik za likovnu kulturu (Zagreb)

prof.dr.sc. Bruna Kuntić-Makvić (*Katedra za staru povijest*, FFZG)

Tonći Maleš, prof. (*Privatna klasična gimnazija*, Zagreb)

Tomislav Mokrović (*Privatna klasična gimnazija*, Zagreb)

Mate Radović, prof. (*Muzej ninskih starina*)

Zlatko Šešelj, prof. (*Privatna klasična gimnazija*, Zagreb)